

Hobeon

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling
hbo-bacheloropleiding Bedrijfskunde
deeltijd/duaal

Hogeschool NCOI

**De kracht van
kennis.**

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Bedrijfskunde
deeltijd/duaal

Hogeschool NCOI

CROHO nr. 34035

Hobéon Certificering

Datum

26 april 2017

Auditpanel

R.J.M. van der Hoorn MBA CMC

drs. J. Bakker

drs. W. Klijnstra

F. Uit den Boogaard

Secretaris

F.J. Telwin MScBa

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	27
6.	AANBEVELINGEN	29
BIJLAGE I	Scoretabel	31
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	33
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	37
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	39

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool NCOI
status instelling	rechtspersoon voor hoger onderwijs
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING	Bedrijfskunde
registratienummer croho	34035
domein/sector croho	Economie
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	B of Business Administration
aantal studiepunten	240
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locaties	Almere, Amsterdam, Arnhem, Breda, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam, Utrecht en Zwolle
varianten	Deeltijd, Duaal
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	23 maart 2017
Contactpersoon opleiding	Mevrouw mr. M. Pieters, directeur Accreditatie en Kwaliteit Hoger Onderwijs MPieters@NCOI.nl Mevrouw M.A. Vroemen, afdelingscoördinator MVroemen@NCOI.nl

Basisgegevens **hbo-bacheloropleiding Bedrijfskunde**, deeltijd en duaal¹

bron: Kritische Reflectie

peildatum: 1-1-2017

instroom (aantal)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
▪ deeltijd		235	56	35	16	15
▪ duaal		109	189	156	151	125
uitval (percentage)						
uit het eerste jaar ²	2009	2010	2011	2012	2013	2014
▪ deeltijd		17	42.8	37.1	1	3.2
▪ duaal		0.9	6.9	7.7	10.3	8.8
uit de hoofdfase ³				2008	2009	2010
▪ deeltijd						20.4
▪ duaal						11.9
rendement (percentage) ⁴				2007	2008	2009
▪ deeltijd						
▪ duaal						
docenten (aantal + fte)			aantal		Fte	
▪ deeltijd			54		Freelance vorm, nvt	
▪ duaal						
opleidingsniveau docenten (percentage) ⁵			Bachelor	Master	PhD.	
▪ deeltijd			3.45	87.93	8.62	
▪ duaal						
docent–student ratio ⁶						
▪ deeltijd				1:11		
▪ duaal				1:11		
contacturen (aantal) ⁷			1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	4 ^e jaar
▪ deeltijd			120	114	102	16
▪ duaal			120	114	102	16

¹ Bron: Basisgegevens opleidingsbeoordelingen 'Indicatoren en definities', Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie, 19 februari 2015.

² Het aandeel van het totaal aantal bachelorstudenten (eerstejaars ho) dat na één jaar niet meer bij de opleiding staat ingeschreven, zo mogelijk voor de laatste zes cohorten.

³ Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studieduur zonder het diploma te hebben behaald alsnog uitvalt uit de opleiding, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

⁴ Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat het bachelordiploma haalt in de nominale studieduur + één jaar, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

⁵ Het aandeel docenten (onderwijzend personeel) met een hbo, master en PhD in het totaal aantal docenten (onderwijzend personeel).

⁶ De verhouding tussen het totaal aantal ingeschreven studenten en het totaal aantal fte's aan onderwijzend personeel van de opleiding in het meest recente studiejaar.

⁷ Het gemiddeld aantal klokuren per week aan geprogrammeerde contacttijd, voor ieder jaar van de opleiding.

2. SAMENVATTING

Onderwerp 1. Beoogde eindkwalificaties

De gekozen profilering van de opleiding Bedrijfskunde (BDK) van Hogeschool NCOI is voldoende uitgewerkt waarbij het profiel en het niveau waartoe de opleiding haar studenten opleidt aansluiten op de geformuleerde set eindkwalificaties. Ook zijn zowel het opleidingsprofiel als de eindkwalificaties op een inzichtelijke wijze uitgewerkt. Het panel geeft de opleiding mee internationalisering meer aandacht te geven in haar profilering. De opleiding heeft onder andere door haar werkveldcommissie goed zicht op ontwikkelingen in het werkveld.

Onderwerp 2. Programma

Het auditpanel is, evenals studenten, positief over de beroepsgerichtheid van het programma. Docenten en studenten beschikken over praktijkervaring en brengen actuele kennis van de praktijk mee in de lessen. De opleiding heeft de praktijkgerichtheid goed uitgewerkt in het curriculum.

Er is sprake van een directe koppeling tussen curriculum en eindkwalificaties. Dit is door de opleiding duidelijk uitgewerkt. De inhoud van het programma sluit daarmee aan op de eindkwalificaties. De indeling in studieonderdelen met de ondersteunende leerlijn op het gebied van praktijkgericht onderzoek en de concentrische opbouw in het programma zorgen voor voldoende samenhang. De doelstellingen ten aanzien van internationalisering krijgen zoals de opleiding dat beoogt, weliswaar beperkt, plaats in het programma. De onderzoeksmethodologie verdient meer aandacht in het curriculum. De opleiding neemt op dit terrein maatregelen, onder andere door de aanstelling van een lector.

Studenten zijn op de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor de planning van hun studie en daarmee voor de studievoortgang. Een terecht uitgangspunt volgens het auditpanel. Het NCOI onderwijsconcept is aantoonbaar verwerkt in de vormgeving van het onderwijsprogramma. Het auditpanel heeft waardering voor de flexibiliteit van het programma.

Studenten zijn tevreden over de voorlichting door BDK over de inhoud en zwaarte van de opleiding. Het programma sluit aan bij de instroomkwalificaties van aspirant-studenten.

Onderwerp 3. Personeel

NCOI beschikt over een goed vormgegeven en uitgewerkt personeelsbeleid. Hogeschool NCOI heeft hogeschoolbreed veel zaken rondom professionals vastgelegd en gestandaardiseerd. Zij hanteert daarbij een strenge beoordelingssystematiek voor de docenten. Het auditpanel heeft waardering voor de scheiding van de verschillende rollen van freelance professionals. De kwaliteit van de docenten op de terreinen vakinhoud en praktijkervaring is goed. Het kernteam bewaakt de vakinhoudelijke component van de opleiding.

Onderwerp 4. Voorzieningen

NCOI beschikt over goed geoutilleerde locaties, verspreid over het land, met een voorzieningenniveau dat het auditpanel als degelijk kwalificeert. Studenten zijn tevreden over de voorzieningen. NCOI zorgt ervoor dat de locaties voldoen aan de eisen die gebruikers stellen. De IT-omgeving is adequaat en sluit aan bij de behoefte van docenten en studenten. Indien uit evaluaties blijkt dat aanpassingen van voorzieningen noodzakelijk zijn, draagt NCOI zorg voor een spoedige realisering hiervan. De door NCOI gekozen oplossing rond de bibliothecaire voorziening is toereikend. Positief is het panel over de verbeteringen van het informatiesysteem die NCOI regelmatig initieert op basis van studentevaluaties.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

Een goed functionerend kwaliteitszorgsysteem is voor NCOI van groot belang. Hogeschool NCOI beschikt over een strak georganiseerd, duidelijk uitgewerkt systeem van kwaliteitszorg. Op basis van een jaarplanning en een PDCA-cyclus draagt zij er zorg voor dat relevante partijen evaluaties uitvoeren, dat de resultaten verzameld en geanalyseerd worden en dat de resultaten, indien nodig, tot maatregelen leiden die op hun beurt het startpunt vormen voor een volgende PDCA cyclus.

Onderwerp 6. Toetsing

De opleiding hanteert het systeem van toetsen en beoordelen dat NCOI instellingsbreed heeft ingericht. Dit systeem borgt dat de opleiding valide, betrouwbare en – voor studenten – transparante toetsen oplevert; sommige beoordelingen kan de opleiding meer uitwerken. De (decentrale) examencommissie van de opleiding is WHW-bestendig, stevig in positie en voert zowel een proactief als reactief beleid. Het jaarverslag getuigt hiervan. De instelling van de Academic Board heeft de inrichting en borging van de afstudeerfase van de opleiding recent aanzienlijk verstevigd. De beoordelingssystematiek bij het afstuderen voorziet erin dat de beoordeling van het afstudeerniveau op een betrouwbare en valide wijze wordt uitgevoerd.

Onderwerp 7. Gerealiseerde eindkwalificaties

Het auditpanel is positief over de eindwerken. Zij zijn van voldoende niveau en het staat voor het auditpanel vast, dat de afgestudeerden het beoogde bachelorniveau hebben bereikt. Aandachtspunt voor de opleiding zit bij de onderwerpkeuzes die studenten maken alsmede de beoordelingsformulieren.

Algemene conclusie:

Op grond van de beslisregels van de NVAO komt het auditpanel met het oordeel 'goed' voor de Standaarden 4 'Vormgeving programma', 5 'Aansluiting programma', 6 'Personeel', 7 'Voorzieningen', 8 'Studiebegeleiding', 9 'Kwaliteitszorg' en met het oordeel 'voldoende' voor de Standaarden 1 'Beoogde eindkwalificaties', 2 'Oriëntatie programma', 3 'Inhoud programma', 10 'Toetsing' en 11 'Realisatie eindkwalificaties'. Voor de duale en deeltijd variant van de opleiding als geheel komt het panel tot het oordeel '**voldoende**'.

Het auditpanel adviseert de NVAO de hbo-bacheloropleiding Bedrijfskunde te accrediteren voor een periode van zes jaar.

Den Haag, 26 april 2017

R.J.M. van der Hoorn,
voorzitter

F.J. Telwin,
secretaris

3. INLEIDING

Het voorliggende beoordelingsrapport is de resultante van een zogeheten 'Uitgebreide Opleidingsbeoordeling' van de hbo-bacheloropleiding Bedrijfskunde (BDK) van Hogeschool NCOI, die op 23 maart 2017 is uitgevoerd door een auditpanel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor een toelichting).

Vanaf 1 januari 2015 worden opleidingen in het hoger onderwijs met een vergelijkbare onderwijsinhoud in één (sub)cluster gevisiteerd. De clusterwijze beoordeling - *ook wel clustervisitatie genoemd* - heeft als doel de scherpte en de vergelijkbaarheid van de oordelen te bevorderen. De opleiding BDK van Hogeschool NCOI valt samen met diverse verwante opleidingen van andere onderwijsinstellingen in het cluster *HBO Bedrijfskunde groep 1*. De visitaties van deze opleidingen moeten in de periode voor 1 mei 2017 plaatsvinden. Het auditpanel gebruikte voor de beoordeling het herziene beoordelingskader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)⁸.

Een aantal aspecten heeft Hogeschool NCOI voor al haar opleidingen generiek ofwel op dezelfde wijze georganiseerd. Daarnaast zijn verschillende aspecten per opleiding vormgegeven. In overleg tussen Evaluatiebureau Hobéon Certificering en Hogeschool NCOI is ervoor gekozen om in september 2016 een generieke audit uit te voeren. Tijdens deze audit is expliciet aandacht besteed aan de standaarden die algemeen gelden voor Hogeschool NCOI en haar opleidingen. De generieke audit biedt de auditpanels die de betreffende opleiding beoordelen de mogelijkheid om uitgebreid in te zoomen op de standaarden die specifiek gericht zijn op de inhoud van die opleiding.

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel dat de generieke audit uitvoerde, alsook van het auditpanel dat de opleidingsspecifieke audit uitvoerde, ten aanzien van de elf NVAO-kwaliteitsstandaarden. Deze standaarden zijn gegroepeerd naar 'beoogde eindkwalificaties', 'programma', 'personeel', 'voorzieningen', 'kwaliteitszorg', 'toetsing' en 'gerealiseerde eindkwalificaties'.

De onderwijsinstelling

Hogeschool NCOI (NCOI) is een rechtspersoon voor hoger onderwijs en maakt deel uit van NCOI Opleidingsgroep. Zij biedt sinds het studiejaar 2003-2004 geaccrediteerde opleidingen aan op zowel hbo-bachelor- als hbo-masterniveau op diverse plaatsen in Nederland. Voor masteropleidingen gebruikt NCOI de naam NCOI University of Business Studies. Ook maken branche-erkende opleidingen (vb. PRINCE2®, NIMA, NMI-mediation en verschillende financiële opleidingen) en opleidingen op het gebied van Management onderdeel uit van het portfolio van de onderwijsinstelling. Sinds 2013 kent NCOI een Raad van Advies die bestaat uit vertegenwoordigers uit het onderwijs en bedrijfsleven. Zij geven de NCOI advies over inhoudelijke kwesties en over strategische keuzes.

In onderstaande tabel volgt ter verduidelijking een korte weergave van de organisatiestructuur van NCOI rondom haar opleidingen. Deze en andere gremia (bijvoorbeeld werkveldcommissie, curriculumcommissie en examencommissie) en hun betrokkenheid bij elke opleiding komen – indien relevant - in het rapport nader aan bod. Voor de uitvoering van het onderwijs en examinering werkt NCOI met freelancers die werkzaam zijn in de beroepspraktijk. Inmiddels zijn aan NCOI 1100 medewerkers in vaste dienst circa 3000 freelance professionals verbonden.

⁸ Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Beperkte of Uitgebreide opleidingsbeoordeling, Nederlands-Vlaamse Accreditatie organisatie d.d. 19 december 2014.

Gremium	Taak
Algemeen management	De Directeur Hoger Onderwijs stuurt Hogeschool NCOI aan en geeft leiding aan vier Managers Hoger onderwijs en aan een Manager Kwaliteit en Innovatie. De Managers Hoger onderwijs sturen op hun beurt weer de opleidingsmanagers aan. De directeur Accreditaties en Kwaliteit Hoger Onderwijs is verantwoordelijk voor de accreditaties binnen NCOI Opleidingsgroep.
Kernteam	Een kernteam dat bestaat uit de opleidingsmanager, de lector en enkele docenten/ ontwikkelaars, is inhoudelijk verantwoordelijk voor (de actualiteit van) een opleiding: <ul style="list-style-type: none"> ▪ De opleidingsmanager draagt de verantwoordelijkheid voor de gehele opleiding. ▪ De lector is als inhoudelijke expert binnen het vakgebied van de opleiding tevens verantwoordelijk voor de onderzoeklijnen en wordt daarin ondersteund door een lid van de Academic Board. ▪ Een kwaliteitsmanager van het team Kwaliteit en Erkenningen ondersteunt de opleidingsmanager met zijn taken op het gebied van onderwijs en examinering. ▪ De lector en kerndocent ondersteunen de opleidingsmanager bij de waarborging van de kwaliteit van de opleiding en nemen in dit verband deel aan de curriculumcommissie en de werkveldcommissie.
Academic Board	De hogeschoolbrede Academic Board heeft als doel de kwaliteit van het hoger onderwijs van Hogeschool NCOI te verstevigen door de borging van de onderzoekskwaliteit en -ontwikkeling (o.a. validatie onderzoeklijnen en steekproefsgewijze toetsing van de kwaliteit van de onderzoeksoutput van lectoren en van de eindwerken van de studenten).
Kwaliteit en Innovatie	Het team Kwaliteit en Innovatie is verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit van het opleidingsaanbod en het beschikbaar stellen van rapportages en het opzetten en leiden van projecten op het gebied van inhoud, erkenningen en accreditaties.
Afdelingen	Hogeschool NCOI werkt met medewerkers in vaste dienst die verantwoordelijk zijn voor (i) het adequaat uitvoeren van het logistieke en administratieve proces, (ii) de ontwikkeling van onderwijs en examinering en (iii) de kwaliteitsbewaking. De medewerkers maken onderdeel van één van de zeven afdelingen: Opleidingsmanagement, Planning & Organisatie, Locatiemanagement, Examenbureau, Docentenmanagement, Cursistenadministratie en Advies & Voorlichting.
Freelance professionals	Hogeschool NCOI zet in verschillende rollen freelance professionals in die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het onderwijs en de examinering. Alle freelance professionals worden aangestuurd vanuit (i) de afdeling Docentenmanagement in de rol van lesdocent/begeleider, (ii) de afdeling Examenbureau in examinerende rollen en (iii) de afdeling Opleidingsmanagement in ontwikkelrollen.

Tabel 1 – Korte omschrijving organisatiestructuur NCOI en haar opleidingen

Karakteristiek van de opleiding BDK

Hogeschool NCOI verzorgt de opleiding Bedrijfskunde sinds 2012. De hbo bedrijfskundige leert interne en externe bedrijfsanalyses te maken en op basis hiervan bruikbare adviezen te formuleren, waarop het management besluiten kan nemen over verbetering, verandering of vernieuwing van producten en/of diensten als bedrijfsprocessen en de inrichting van de organisatie. Het overgrote deel van de studenten volgt de duale variant. De deeltijdse variant is een residuaire variant, bijvoorbeeld wanneer een student zijn baan verliest. Het programma is modulair opgezet, zodat de studenten hun eigen studietempo kunnen bepalen.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (bachelor of master; hbo of wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde eindkwalificaties tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Het auditpanel waardeert het flexibele onderwijsaanbod, waarmee Hogeschool NCOI en haar opleiding BDK zich onderscheiden. BDK profileert zich als een brede opleiding die aangesloten is op de actuele ontwikkelingen en die erop gericht is om de bedrijfsvoering van middelgrote en grote organisaties effectiever en efficiënter te laten functioneren.

In het studiejaar 2013-2014 is de overstap gemaakt van opleidingscompetenties naar eindkwalificaties. Hiermee sluit de opleiding beter aan bij de (inter)nationaal geformuleerde eindkwalificaties en het gewenste eindniveau, waardoor de aansluiting op de Dublin-descriptoren beter inzichtelijk is. De eindkwalificaties zijn concreet uitgewerkt naar het gedrag dat de student moet laten zien in de relevante (beroeps)context.

Het auditpanel vindt de beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (hbo Bachelor) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. De eindkwalificaties sluiten aan bij de actuele eisen die in (inter)nationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Vanuit het werkveld is er aandacht gevraagd voor de actualisering van het beroeps- en opleidingsprofiel en de eindkwalificaties op basis van trends en ontwikkelingen in de beroepspraktijk. De werkveldcommissie en de opleiding werken samen aan de actualisatie van het profiel. Trends en ontwikkelingen die geïdentificeerd zijn en waar de opleiding aandacht aan geeft zijn: big data, de verschuiving van producten en diensten naar service en beleving, internationalisering en flexibilisering. Het auditpanel ziet een brede bedrijfskunde opleiding die voldoet aan de behoeften van de doelgroep.

De opleiding BDK beoogt professionals op te leiden die rekening kunnen houden met huidige trends en ontwikkelingen. Met name als achtergrond voor het denken en handelen om goede interne en externe bedrijfsanalyses te kunnen maken. Om vervolgens op basis hiervan bruikbare adviezen te formuleren, waarop het management besluiten kan nemen over verbetering, verandering of vernieuwing van producten en/of diensten als bedrijfsprocessen en de inrichting van de organisatie. De afgestudeerde hbo bedrijfskundige is actief op tactisch niveau in het middelgroot en groot bedrijf, (semi)overheden en consultancybureaus.

Eindkwalificaties	Omschrijving
1. Bedrijfskundig analyseren	De student hanteert een integrale bedrijfskundige aanpak op basis van zijn kennis en vaardigheden om de werkelijke oorzaken van een probleem of vraagstuk in een organisatie te achterhalen en oplossingen te ontwikkelen waarmee de efficiency en de effectiviteit van de organisatie (onderdeel of de afdeling) worden vergroot.
2. Adviseren	De student geeft op basis van een bedrijfskundige analyse een onderbouwd advies voor de optimalisering van beleid, beleidsuitvoering en bedrijfsprocessen en houdt rekening met de effecten van zijn adviezen op organisatieonderdelen en stakeholders.
3. Operationaliseren	De student operationaliseert het beleid en realiseert bedrijfskundige doelen binnen de gestelde beperkingen van tijd, geld en middelen.
4. Integraal handelen	De student heeft inzicht in de complexiteit van de organisatie en van de afhankelijkheden tussen elementen en aspecten in en rond de organisatie.
5. Veranderingsprocessen begeleiden	De student begeleidt en geeft vorm aan veranderingsprocessen. Hij is zich hierbij bewust van de interne en externe omgevingsfactoren en van effecten van besluiten en activiteiten binnen en buiten de organisatie.
6. Communiceren	De student communiceert doelgericht met interne en externe partijen.
7. Professionaliseren	De student heeft een lerende houding en ontwikkelt zichzelf voortdurend. Hij draagt hiermee bij aan de professionalisering van het beroep en het werkveld van de bedrijfskundige.

Inhoud, oriëntatie en niveau

Het panel heeft vastgesteld dat de eindkwalificaties van het hbo-bachelorprogramma BDK de inhoud van het beroep van bedrijfskundige afdekken; zij zijn daarmee in de basis goed op de beroepsuitoefening georiënteerd.

In de formulering van de beoogde eindkwalificaties van de bachelor herkent het panel het niveau dat door de vijf Dublin Descriptoren wordt geïndiceerd alsook de reikwijdte ervan.

Het auditpanel stelt op basis van de beoogde eindkwalificaties vast dat de opleiding opereert in het daarbij passende economische domein en daarvoor de juiste titulatuur hanteert. Na het succesvol afronden van de opleiding beschikken studenten over de graad 'BBA.

Praktijkgericht onderzoek

Hogeschool NCOI beschikt over een *Academic Board* die bestaat uit zes hoogleraren uit binnen- en buitenland. Het auditpanel stelt vast dat deze Academic Board een belangrijke rol heeft bij de borging van het niveau van alle hbo-opleidingen van Hogeschool NCOI.

NCOI beschouwt alle opleidingen, dus ook BDK, als een beroepsopleiding en niet als opleidingen die de student opleiden tot wetenschapper of onderzoeker. Studenten leren om *evidence based* te werken. Voor BDK betekent dit dat zij in staat moeten zijn systematisch praktijkonderzoek te verrichten, gebruikmakend van gangbare onderzoeksmethoden. Dit stelt de student in staat om wetenschappelijk onderzoek op zijn waarde te schatten en de uitkomsten van onderzoek te gebruiken in de beroepspraktijk.

Internationale oriëntatie

NCOI kiest bewust voor Nederlandstalig onderwijs, wat de toegankelijkheid van haar onderwijs voor studenten verhoogt; communiceren in de eigen taal scheelt veel tijd en versterkt de diepgang van de leersituaties, zo geeft NCOI aan. Los daarvan is (i) kennis van internationale trends en ontwikkelingen en (ii) de Engelse taalvaardigheid gezien de toenemende internationale oriëntatie van het vakgebied en de Engelse vakliteratuur van belang voor de opleiding BDK. De internationale component is in de eindkwalificaties *verweven*, zo stelt het auditpanel vast. Gelet op het grensoverschrijdend karakter en de herkenning van globalisering als trend in het werkveld van BDK, kan de opleiding het aspect 'internationalisering' ook als een aparte eindkwalificatie opnemen om het aspect internationalisering meer zichtbaar te maken in de eindkwalificaties .

Weging en Oordeel

Het panel beoordeelt standaard 1 als voldoende, daarbij het volgende in overweging nemend. De gekozen profilering is voldoende uitgewerkt waarbij de op landelijk niveau geformuleerde set eindkwalificaties aansluiten bij zowel het profiel als het niveau waartoe de opleiding haar studenten opleidt. Ook zijn zowel het opleidingsprofiel als de eindkwalificaties op een inzichtelijke wijze uitgewerkt. Het panel geeft de opleiding mee internationalisering skills meer aandacht te geven in hun profilering. De opleiding heeft onder andere door haar werkveldcommissie goed zicht op ontwikkelingen in het werkveld.

4.2. Programma

Standaard 2: De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Toelichting NVAO: Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het beroepenveld en het vakgebied.

Bevindingen

Praktijkgerichtheid programma

Het auditpanel stelt vast dat de opleiding BDK per studieonderdeel nadrukkelijk aandacht besteedt aan de ontwikkeling van opleidingsspecifieke kennis en vaardigheden. Hiervoor heeft de opleiding de eindkwalificaties uitgewerkt in beheersingsindicatoren, die niet alleen een adequate operationalisering vormen van de eindkwalificaties, maar deze ook verder 'handen en voeten geven'. Zij vormen een indicatie van de praktijkgerichtheid van de opleiding.

Daarnaast biedt NCOI BDK aan in de varianten duaal en deeltijd, twee opleidingsvormen die praktijkgerichtheid vooronderstellen. NCOI in het algemeen en BDK in het bijzonder, zijn doordrongen van het belang van praktijkgerichtheid en praktijkrelevantie van het curriculum voor de populatie studenten waar zij zich op richten. Dit krijgt verder vorm in het didactisch concept dat de opleiding hanteert en waarvan de (beroeps)context één van de pijlers vormt. Hier ontwikkelen studenten beroepsrelevant gedrag door kennis toe te passen, vaardigheden te hanteren en een juiste beroepshouding te ontwikkelen.

Bestudering van het curriculum laat zien dat de beroepspraktijk het vertrekpunt en het eindpunt vormt van BDK. In feite hebben alle studieonderdelen (=modulen) hun wortels in de beroepspraktijk en vraagt de opleiding van haar studenten om het geleerde in de praktijk te toetsen en/of toe te passen. De opleiding geeft per studieonderdeel aan welke onderwijsvorm zij hanteert en wat de relatie is van het betreffende studieonderdeel met de praktijk.

Actualiteit programma

Sinds het opleidingsjaar 2013-2014 is het curriculum niet onderhevig aan wijzigingen. BDK heeft wel de bestaande modules geactualiseerd en aangescherpt waar nodig. Zo is in het najaar van 2015 in de module Bedrijfskundig management, businessmodelgeneratie van Osterwalder, Pigneur en Pijl (2010) verwerkt om een globale scan van het bestaande businessmodel van de organisatie te kunnen maken. Daarnaast is de IT-component voor bedrijfskundigen in deze module versterkt door verwerking in de online leeromgeving van realisatie en beheer van informatiesystemen en informatietechnologie en veranderingen in organisaties. Hieraan gerelateerde opdrachten zijn geïntegreerd in de module. Het auditpanel is kritisch op het ogenschijnlijke stilstaande curriculum. Daar waar de opleiding verschillende trends en ontwikkelingen herkent in de actuele praktijk beweegt het curriculum niet evenredig mee. Het auditpanel ziet graag de constante ontwikkelingen die in het werkveld plaatsvinden terug in het programma.

Wetenschappelijk onderzoek

De opleiding legt de nadruk op praktijkgericht onderwijs en input vanuit de praktijk. De input vanuit de wetenschap verdient versterking door meer aandacht te besteden aan de competentie rond onderzoekend vermogen. Dit bestaat uit een onderzoekende houding (kritisch, open, willen vernieuwen), kennis uit onderzoek van derden toepassen en zelf onderzoek doen. Het auditpanel adviseert de opleiding Met name aan dit laatste aspect meer aandacht aan te besteden omdat de studenten zelf aan het eind van hun studie een onderzoek moeten uitvoeren.

Weging en Oordeel

Het panel beoordeelt standaard 2 als voldoende. Het auditpanel is, evenals studenten, positief over de beroepsgerichtheid van het programma. Het mes snijdt binnen BDK aan twee kanten: docenten en studenten beschikken over praktijkervaring en brengen actuele kennis van de praktijk mee in de lessen. De opleiding heeft de praktijkgerichtheid goed uitgewerkt in het curriculum, meer in het bijzonder in de praktijkopdrachten waar studenten aan werken. De opleiding dient het curriculum wel te blijven ontwikkelen om zodoende de veranderende werkomgeving juist te reflecteren.

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Toelichting NVAO: De eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Studenten volgen een inhoudelijk samenhangend studieprogramma .

Bevindingen

Koppeling eindkwalificaties en curriculum

De eindkwalificaties van BDK vormen de basis voor het curriculum. In een matrix visualiseert de opleiding op welke wijze de verschillende onderwijseenheden zijn gekoppeld aan de eindkwalificaties. Op deze wijze is inzichtelijk aan welke eindkwalificaties de student tijdens de verschillende studiefasen werkt. Het curriculum is zo gestructureerd dat de student aan het einde van de opleiding alle eindkwalificaties kan behalen. Daartoe heeft BDK per onderwijs-eenheid leerdoelen geformuleerd die passend zijn bij het opleidingsniveau en de eindkwalificaties. Dit is op een inzichtelijke wijze gebeurd bij de beschrijving van het curriculum.

In 2015 is NCOI gestart met een curriculumcommissie per opleiding, zo ook bij de opleiding BDK. Deze bestaat uit een lid van de *Academic Board*, de lector van de MBA, (kern)docent(en), de opleidingsmanager, de kwaliteitsmanager en de manager Hoger Onderwijs. Het auditpanel vindt dat BDK daarmee beschikt over een commissie die onderzoeksmatig, onderwijskundig, inhoudelijk en organisatorisch voldoende kwaliteiten heeft om de vakinhoudelijke inhoud en samenhang te borgen.

Inhoud programma

De opleiding biedt een modulair curriculum aan, onderverdeeld in vier fases. Hierna geven we ter concretisering een beknopte uitwerking van de verschillende studieonderdelen per studiefase.

- Fase 1: een modulair programma, waarin de student een brede basis legt en kennis en inzicht opdoet over financiën, recht en marketing, bijvoorbeeld in de modules management en organisatie, bedrijfseconomische aspecten, marketingmanagement, bedrijfscommunicatie, organisatiegedrag en projectmanagement.
- Fase 2: een verdiepingsprogramma, waarin de student de complexe context van de organisatie en haar omgeving beter leert te begrijpen en te doorgronden. Dit doet de student bijvoorbeeld in de modules Bedrijfskundig management, Organisatie en verandering, Management van bedrijfsprocessen en Financieel management voor managers.
- Fase 3: professionele ontwikkeling, de student werkt aan belangrijke vaardigheden waarover een bedrijfskundige in de beroepspraktijk dient te beschikken. Dit gebeurt in de vorm van modules op het gebied van adviseren en effectief communiceren en beïnvloeden.
- Fase 4: eindscriptie, de afronding van de opleiding door middel van de scriptie staat centraal. In de scriptie dient de student de gedurende de hele opleiding opgedane kennis en vaardigheden samen te brengen in een praktijkgericht onderzoek.

BDK hanteert een concentrisch onderwijsmodel: er is sprake van het aanbieden van studieonderdelen in een toenemende mate van complexiteit. Deze complexiteit heeft betrekking op zowel de inhoud van het vakgebied als op de wijze waarop de opleiding de lesstof aanbiedt en de student dit verwerkt. Het auditpanel stelt vast, dat de inhoud van het curriculum voldoende dekkend is voor de door de student te bereiken eindkwalificaties; de onderzoeksmethodologie is hierbij nog een punt van aandacht. De documentatie voor studenten, waaronder literatuur, de stagehandleiding en studiehandleidingen, beoordeelt het panel als adequaat.

Onderzoekslijn

De leden van de *Academic Board* zijn betrokken bij de vormgeving van de onderzoekslijnen van alle NCOI-opleidingen, zo ook bij de opleiding BDK. Deze zijn gepubliceerd op de website van het *NCOI Onderzoeksinstituut* en opgesteld door de lector in nauw overleg met en na goedkeuring van een lid van de *Academic Board*. De lector voert momenteel geen onderzoek uit binnen of vanuit Hogeschool NCOI. De mogelijkheden hiertoe worden momenteel onderzocht. Deze is verantwoordelijk voor het onderzoeksprogramma van meerdere opleidingen. De lector herijkt de onderzoekslijnen periodiek en stelt deze - indien nodig - na overleg met een lid van de *Academic Board* bij.

In fase 1 en 2 biedt BDK haar studenten thans lessen Onderzoeksvaardigheden aan, gekoppeld aan eindopdrachten. In fase 2 doorloopt de student alle fasen van praktijkonderzoek, mede als voorbereiding op zijn afstudeerwerk. Meer aandacht voor de onderzoek in het curriculum is van belang.

Internationale oriëntatie

Het auditpanel constateert, dat het programma van de opleiding een weliswaar bij de eindkwalificaties passende maar beperkte internationale oriëntatie kent. De opleiding wil professionals opleiden die werkzaam zijn in een voornamelijk Nederlandse bedrijfscontext. Bovendien biedt zij het onderwijs in het Nederlands aan. Niettemin hebben internationale aspecten aantoonbaar een plaats in het curriculum.

Weging en Oordeel

Het panel beoordeelt standaard 3 als voldoende. Er is sprake van een duidelijke koppeling tussen eindkwalificaties en curriculum. Dit is door de opleiding duidelijk uitgewerkt. De inhoud van het programma sluit daarmee aan op de eindkwalificaties. De opleiding heeft dit ook op een inzichtelijke wijze uitgewerkt. De indeling in studieonderdelen met de ondersteunende leerlijn op het gebied van praktijkgericht onderzoek en de concentrische opbouw in het programma zorgen voor voldoende samenhang. De doelstellingen ten aanzien van internationalisering krijgen zoals de opleiding dat beoogt, weliswaar beperkt, plaats in het programma. De onderzoeksmethodologie verdient meer aandacht in het curriculum. De opleiding neemt op dit terrein maatregelen, onder andere door de aanstelling van een lector.

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Toelichting NVAO: Het didactisch concept is in lijn met de beoogde eindkwalificaties en de werkvormen sluiten aan bij het didactisch concept. Factoren, die betrekking hebben op het programma en die de studievoortgang belemmeren worden zoveel mogelijk weggenomen. Studenten met een functiebeperking krijgen bovendien op dit aspect extra studieloopbaanbegeleiding.

Bevindingen**Onderwijsvisie en uitgangspunten**

Hogeschool NCOI heeft een missie die zij als volgt omschrijft: *'Het versterken van de concurrentiepositie van werkend Nederland door blijvend te voorzien in de ontwikkeling van relevante kennis en vaardigheden van werkenden. De visie op leren vat de hogeschool als volgt samen: Leren heeft als doel tot werkelijk betere prestaties te komen om zo een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de organisatie waar men werkt'.*

Bij de vormgeving van het curriculum houdt NCOI, en dit geldt ook voor de opleiding BDK, nadrukkelijk rekening met de kenmerken van de populatie studenten die een duale- of deeltijdvariant van een hbo-opleiding volgen. Volwassen studenten kunnen, volgens het auditpanel een terecht uitgangspunt van de opleiding, zelf verantwoordelijkheid dragen voor hun leerproces. Zij plannen zelf en bepalen daarmee in belangrijke mate hun studietempo. Indien studenten er behoefte aan hebben, kan de opleiding begeleiding regelen. Verder gaat BDK uit van een aantal vakdidactische principes:

- het betrekken van studenten bij de planning en evaluatie van de opleiding;
- de ervaring van studenten mede benutten als basis voor leeractiviteiten;
- aansluiten bij de behoefte van studenten aan directe relevantie en impact van de opleidingsinhoud;
- aansluiten bij de behoefte van de student aan probleemgericht leren.

Tevens is er sprake van (i) actieve verwerkingsopdrachten voor studenten met zo specifiek en concreet mogelijke feedback, (ii) aansluiten bij reeds aanwezige voorkennis en ervaring ofwel de toepasbaarheid van het geleerde en het gebruikmaken van de omgeving waar de student werkzaam is en (iii) zorgen voor een overzichtelijk studieprogramma en een flexibele planning.

Naast deze specifiek op volwassenen gerichte, didactische kenmerken gaat Hogeschool NCOI uit van het *sociaal constructivisme* waarbij, samengevat, de student een actieve rol heeft bij het verwerven van kennis waarbij persoonlijke ervaringen ruim baan krijgen. Omdat NCOI de opleiding aanbiedt in de varianten duaal en deeltijd, komen de kenmerken van het sociaal constructivisme duidelijk aan bod: leren is het meest succesvol indien het gebeurt binnen een relevante context zoals de werkplek van de student. Het auditpanel stelt vast dat Hogeschool NCOI bij de vormgeving van het onderwijsprogramma aansluit bij de wensen van studenten zoals deze onder andere aan de orde zijn gekomen tijdens de gesprekken op de auditdag.

De onderwijspraktijk

Het auditpanel constateert daarnaast dat de opleiding bij de vormgeving van haar onderwijs het 'NCOI onderwijsmodel' hanteert. Daarbij is sprake van een evenwichtige verhouding tussen de verwerving van kennis en van vaardigheden als belangrijke ondersteuning van de gedragsontwikkeling. Kennissturing vindt plaats binnen een modulair opgebouwd curriculum met een overzichtelijke structuur dat de student stapsgewijs afrondt.

NCOI biedt studenten verschillende leeromgevingen aan die elkaar aanvullen: tijdens de bijeenkomst heeft de docent een leidende rol en ligt de nadruk op kennisoverdracht en kennisontwikkeling. Voorafgaand aan een bijeenkomst leest de student relevante literatuur en maakt hij opdrachten. Uitgangspunt is de actieve verwerking van het bij BDK behorende begrippenkader.

Daarnaast maakt de student gebruik van een *online* leeromgeving, e-Connect (zie ook Standaard 7), het informatie- en discussieplatform voor studenten waar zij opleidingsrelevante thema's bespreken.

Ten slotte werkt een student binnen een commercieel economische beroepscontext aan zijn eindkwalificaties. Hij laat dan zien, dat hij de verworven kennis en vaardigheden kan toepassen binnen de kaders van een bedrijfscontext. Een praktijkbegeleider vanuit de werkplek en een begeleider vanuit NCOI zorgen voor feedback.

Functiebeperking

Het auditpanel stelt vast dat NCOI een goed uitgewerkt systeem rond studenten met een functiebeperking kent. Daartoe heeft zij het 'Beleidsplan Functiebeperking' opgesteld waaruit duidelijk naar voren komt dat NCOI ruim aandacht besteedt aan het toegankelijk en studeerbaar maken van haar opleidingen voor studenten met een functiebeperking.

Studeerbaarheid

Uit de evaluaties onder studenten blijkt dat zij tevreden zijn over de opleiding in het algemeen en de inhoud en docenten in het bijzonder. De mate waarin BDK voor studenten studeerbaar is, hangt in sterke mate af van de tijd die zij in de opleiding (kunnen) investeren. De combinatie opleiding-werk-privé is voor beide groepen studenten, duaal en deeltijd, zwaar. Regelmatig lopen studenten dan ook vertraging op, met name tijdens de eindfase als zij het afstudeerwerk schrijven.

Studenten en alumni die het auditpanel sprak, waarderen de flexibiliteit van de opleiding. Het betreft hier met name de flexibiliteit om na elke onderwijseenheid een pauze in te lassen. Studenten kunnen, als BDK een studieonderdeel op een bepaalde locatie op een bepaald moment niet aanbiedt, uitwijken naar een andere locatie waar zij het studieonderdeel wél aanbiedt. Door dit model kunnen studenten zowel versnellen (een enkele keer) als vertragen (vaak voorkomend).

De opleiding kent een *online* leeromgeving voor ieder studieonderdeel. Deze bestaat uit een beschrijving van de inhoud van het studieonderdeel, opdrachten en ondersteunende literatuur. Deze leeromgeving kunnen studenten ook gebruiken om kennis te delen en kunnen zij van huis uit raadplegen; daarmee is de leeromgeving tijd- en plaats onafhankelijk. Het auditpanel heeft kennisgenomen van de online leeromgeving en vond deze toegankelijk en overzichtelijk.

Weging en Oordeel

Het panel beoordeelt standaard 4 als goed. Studenten zijn op de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor de planning van hun studie en daarmee voor de studievoortgang. Een terecht uitgangspunt volgens het auditpanel. Het NCOI onderwijsconcept is aantoonbaar verwerkt in de vormgeving van het onderwijsprogramma. Het uitgangspunt van het sociaal constructivisme is eveneens aanwijsbaar in het programma en sluit aan bij de wijze waarop volwassenen kennis verwerven. Het auditpanel heeft waardering voor de flexibiliteit van het programma. Het beleid rond functiebeperking en de uitvoering ervan zijn goed.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde eindkwalificaties.

Bevindingen

NCOI heeft voor ieder van haar opleidingen afzonderlijk, zo ook voor de opleiding BDK, de vooropleidingseisen uitgebreid beschreven. Hogeschool NCOI kent een toelatingscommissie die beoordeelt of een aspirant student aan de gestelde voorwaarden voor een opleiding voldoet. Studenten die de duale- of deeltijdvariant volgen, dienen te beschikken over een voor de opleiding relevante werkplek, zulks ter beoordeling door een toelatingscommissie van de opleiding. BDK controleert strikt op de kwaliteit van de werkplek. Indien getwijfeld wordt aan de geschiktheid van de functie en/of werkomgeving, volgt nader onderzoek. Indien de functie en werkomgeving onvoldoende aansluiten, wordt de student toegelaten tot de deeltijdvariant. In deze variant dient de student 840 uur stage te lopen. De stageplaats van de deeltijdstudent moet voldoen aan dezelfde criteria. Het auditpanel stelde onder andere op basis van het gesprek met de studenten vast dat de toelatingscommissie adequate eisen stelt.

Vrijstellingen

Het auditpanel constateert dat NCOI een strikt systeem rond vrijstellingen kent. Studenten kunnen onder meer vrijstellingen krijgen voor studieonderdelen. Daartoe dienen zij een verzoek in bij de examencommissie die zich bij haar uitspraak laat ondersteunen door de vrijstellingscommissie waarin de opleidingsmanager van de Bacheloropleiding Bedrijfskunde zitting heeft. De opleiding BDK heeft stap-voor-stap beschreven op welke wijze zij vrijstellingen verleent.

Instream

Voor de instroom geldt, dat aspirant-studenten moeten beschikken over een afgeronde havo-, vwo of mbo-4 opleiding. Studenten die hier niet aan voldoen, kunnen op basis van een succesvol afgeronde 21+ toets instromen. Het auditpanel stelt vast op basis van gesprekken met studenten, dat NCOI haar studenten bij de aanvang van hun studie voldoende informeert over onder meer de opleidingseisen, de organisatie van de opleiding en de verwachtingen. Het curriculum sluit aan bij het instroomniveau, zo geven studenten aan.

Weging en Oordeel

Het panel beoordeelt standaard 5 als goed. NCOI hanteert duidelijk instroomcriteria. Studenten zijn tevreden over de voorlichting door BDK over de inhoud en zwaarte van de opleiding. De opleiding hanteert een uitgebreide lijst criteria waaraan een werk- en stageplek voor duale- en deeltijdstudenten dient te voldoen. Het programma sluit aan bij de instroomkwalificaties van aspirant-studenten. De vrijstellingsregeling is helder uitgewerkt en bij de toepassing van de regels is de opleiding streng.

4.3. Personeel

Standaard 6: Het personeel is gekwalificeerd en de omvang er van is toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De feitelijk bij het personeel aanwezige expertise sluit aan bij de eisen gesteld aan een hbo-opleiding.

Bevindingen

NCOI beschikt over een pool van vaste medewerkers die zich bezighouden met organisatorische processen op het terrein van logistiek en administratie en met de ontwikkeling van onderwijs, examinering en kwaliteitsbewaking. Rond deze kern van vast personeel bevindt zich een flexibele schil van freelance professionals die werkzaam zijn als docent of examinator. Voor alle door NCOI onderscheiden beroepsrollen is door de afdeling *Opleidingsmanagement* een functieprofiel opgesteld waarin de eisen beschreven zijn waaraan de professional dient te voldoen. Bij de werving en selectie van docenten maakt NCOI verder gebruik van het softwarepakket *Talentsoft*. Dit maakt het mogelijk om docenten die over de juiste kwalificaties beschikken op de juiste plek in te zetten.

De functie/rol van de docenten is vaak veelzijdig: zo zijn er docenten die niet alleen docent zijn, maar tevens als ontwikkelaar werkzaam zijn voor NCOI, lid van het kernteam zijn, examinator, scriptiebegeleider en/of -beoordelaar. De hogeschool hanteert hierbij wél een strikte rolscheiding. Eén persoon kan niet meerdere rollen voor één student of een groep studenten uitvoeren. Het kernteam is verantwoordelijk voor de vakinhoudelijke component en daarmee voor het niveau van het curriculum. Het kernteam bestaat uit de opleidingsmanager en twee (kern)docenten.

Opleidingsmanagers die een vast dienstverband bij NCOI hebben, zijn verantwoordelijk voor de studeerbaarheid en de actualiteit van alle opleidingen van NCOI. Daartoe hebben zij contacten met docenten en met het werkveld. Eén van de belangrijkste functie-eisen voor de opleidingsmanagers is dat zij beschikken over een uitgebreid netwerk in de beroepspraktijk van de opleiding waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Zo is enerzijds geborgd dat invulling gegeven wordt aan het didactisch concept van NCOI en anderzijds dat er een verbinding bestaat tussen de opleiding en de beroepspraktijk.

De opleiding BDK beschikt over 58 freelance docenten. Bestudering van de cv's laat zien dat de opleiding daarmee beschikt over een team docenten dat alle aspecten van het vakgebied BDK bestrijkt en in staat is om alle studieonderdelen op hbo-bachelorniveau te doceren. Van het team docenten is 87,93% master afgestudeerd op een veelal economisch terrein. 3,45% is in het bezit van een bachelor. 8,62% van de docenten is gepromoveerd. Het auditpanel stelt vast, gelet op de omvang en kwaliteit van het team docenten, dat zowel de inhoudelijke als de praktijkgerichte expertise duidelijk aanwezig zijn binnen het docententeam.

Deskundigheidsbevordering

NCOI verzorgt zelf de onderwijskundige en didactische ontwikkeling van haar onderwijspersoneel. NCOI verwacht van al haar docenten, dat zij hun eigen expertise op niveau houden. Tevens organiseert NCOI jaarlijks informatiebijeenkomsten die betrekking hebben op didactische onderwerpen, kalibreersessies voor examinatoren, vakgroepoverleg of workshops. De omvangrijke schil van freelance professionals stelt NCOI in staat om de omvang van het docententeam aan te passen aan het aantal studenten én aan nieuwe ontwikkelingen in het werkveld.

Beoordelingssystematiek docenten

NCOI kent voor al haar opleidingen een strenge beoordelingssystematiek ten aanzien van docenten. Studenten beoordelen hun docenten gedurende de looptijd van een studieonderdeel op kwaliteit. NCOI hanteert daarbij als minimaal acceptabele score een 8 (op een schaal van 0-10). Docenten met een lagere beoordeling nodigt de docentcoördinator uit voor een gesprek waarbij zij uitgebreid de inzet van de docent bespreken.

Docenten die na dit gesprek opnieuw te laag scoren, zet NCOI niet meer in. Ook kent NCOI eenmaal per twee jaar een Opdrachtgever ZZP-er Evaluatie Samenwerking (OZES) waarin niet alleen de inzet van de docent binnen NCOI een gespreksthema is, maar tevens de werkzaamheden van de docent in de praktijk en de wijze waarop deze zijn bij- en nascholing verzorgt. Docenten beschikken over een persoonlijk opleidingsplan en kunnen rekenen op een één-op-één begeleiding bij de start van hun docentschap.

De afdeling *Docentenmanagement* zorgt voor de inzet van docenten binnen de verschillende opleidingen. Hier is de docentcoördinator verantwoordelijk voor het inplannen van de juiste docent. Daarbij let hij op de kwaliteit van de docent zoals blijkt uit studentevaluaties.

De afdeling HR-professionals coördineert de werving van freelance docenten. Alvorens NCOI docenten inzet, geven zij een proefles; een beoordelaar voert de beoordeling uit die hij samen met een HR-professional nabespreekt met de aspirant docent.

Weging en Oordeel

Het panel beoordeelt standaard 6 als goed. NCOI, en zo ook de opleiding BDK, beschikt over een goed vormgegeven en uitgewerkt personeelsbeleid. Zij heeft hogeschoolbreed veel zaken rondom professionals vastgelegd en gestandaardiseerd. Zij hanteert daarbij een strenge beoordelingssystematiek voor de docenten. Professionaliteit van medewerkers staat daarbij hoog in het vaandel. Het auditpanel heeft waardering voor de scheiding van de verschillende rollen van freelance professionals. De kwaliteit van de docenten op de terreinen vakinhoud en praktijkervaring is goed. Het kernteam bewaakt de vakinhoudelijke component van de opleiding.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

Het hoofdkantoor van NCOI is gevestigd in Hilversum. NCOI beschikt daarnaast over een groot aantal opleidingslocaties verspreid over het land, waarvan drie leslocaties in eigen beheer zijn. Dit betreffen de leslocaties in Rotterdam, Utrecht en Amsterdam. Het auditpanel heeft waargenomen dat de Utrechtse vestiging, één van de BCN-locaties⁹, uitstekend is toegerust. Prima faciliteiten in de vorm van leslokalen, werkruimten en een ruime kantine. Voor de leslocaties die NCOI niet in eigen beheer heeft, gelden dezelfde kwaliteitseisen als voor de drie vaste leslocaties. Lokalen beschikken over audiovisuele voorzieningen en over IT-aansluitingen. Bij studentevaluaties vormt de kwaliteit van de voorzieningen een telkens terugkerend thema. In het geval van tekortkomingen in de dienstverlening en de uitrusting, neemt het management van NCOI maatregelen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de huisvesting die duidelijk is toegesneden op de duale- en deeltijdstudenten.

Alle studenten van NCOI maken gebruik van een digitale leeromgeving e-Connect die hen ondersteuning biedt bij hun contacten onderling en in de contacten tussen studenten en docenten/NCOI. Alle (eind)opdrachten die studenten via e-Connect inleveren worden op plagiaat gescand door *Ephorus*. Bij evaluaties kunnen studenten voor de opleiding die zij volgen, aangeven in welke mate de digitale leeromgeving aanpassing verdient, waarna NCOI zorgdraagt voor wijzigingen in de IT-voorzieningen.

Voor de bibliotheek geldt dat NCOI beschikt over een eigen bibliotheek voor haar medewerkers en voor de freelance professionals. Alle studenten kunnen op kosten van NCOI een abonnement kopen van de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag of een universitaire bibliotheek. De studenten, onder wie ook de studenten van de opleiding BDK, geven tijdens de gesprekken overigens aan beperkt gebruik te maken van deze bibliothecaire voorzieningen. Tijdens de start van hun opleiding dienen studenten de benodigde software zelf aan te schaffen. De hogeschool stelt alle voor de opleiding verplichte literatuur beschikbaar. Dit geldt ook voor de opleiding BDK.

Weging en Oordeel

Het panel beoordeelt standaard 7 als goed. NCOI beschikt over goed geoutilleerde locaties, verspreid over het land, met een voorzieningenniveau dat het auditpanel als degelijk kwalificeert. Studenten zijn tevreden over de voorzieningen. NCOI zorgt ervoor dat haar locaties voldoen aan de eisen die gebruikers stellen. De IT-omgeving is adequaat en sluit aan bij de behoefte van docenten en studenten. Indien uit evaluaties blijkt dat aanpassingen van voorzieningen noodzakelijk zijn, draagt NCOI zorg voor een spoedige realisering hiervan. De door NCOI gekozen oplossing rond de bibliothecaire voorzieningen is toereikend.

⁹ BCN staat voor Business Centre Nederland. Hogeschool NCOI is eigenaar van deze opleidingslocaties.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

Het auditpanel vindt de wijze waarop NCOI de studiebegeleiding inricht passend voor een hbo-bachelor student. Studenten die een opleiding volgen bij Hogeschool NCOI zijn volwassen en volgen BDK in deeltijd of binnen de kaders van een duaal traject. NCOI richt haar systeem van begeleiding op deze doelgroep, zo ook voor de opleiding BDK. Studenten krijgen een begeleider aangewezen die hen begeleidt gedurende hun leerproces en tijdig studieproblemen signaleert die kunnen leiden tot studievertraging. Naast studiebegeleiding kent BDK een studentadviseur die studenten adviseert en hun belangen behartigt en een portfoliobegeleider, bovendien wijst BDK een begeleider aan binnen de werkring van de student. Tijdens de afstudeerfase krijgen studenten een afstudeerbegeleider toegewezen. Elke student heeft recht op een vooraf afgesproken hoeveelheid begeleiding.

Gedurende iedere fase heeft de studiebegeleider meerdere malen contact met de student over de studievoortgang en bezoekt deze de student op de werkplek. De communicatie tussen de studieadviseur en student wordt digitaal opgeslagen zodat de afspraken evenals de studievoortgang altijd traceerbaar zijn. Ook beschikt elke opleiding binnen NCOI over een *Activity monitor* die een studieadviseur in staat stelt te zien wanneer een student voor het laatst actief is geweest in de online leeromgeving. Als er aanleiding toe is, bijvoorbeeld als een student enige tijd niet meer online is geweest, nodigt de studieadviseur de student uit voor een (studievoortgangs)gesprek.

Studenten zijn over het algemeen tevreden over de begeleiding die zij vanuit de opleiding ontvangen. De opleiding neemt bij aanvang van de studie contact op met de student en nodigt deze uit voor een kennismakingsgesprek waarbij opleiding en student hun wederzijdse verwachtingen afstemmen, de inhoud van de studie bespreken en de studieloopbaanwensen van de student inventariseren.

Informatievoorziening

NCOI hanteert een informatiesysteem waar het ERP-systeem *Olympus* deel van uit maakt en dat dienst doet als administratie- en planningssysteem. ERP is gekoppeld aan de eerder genoemde digitale leer- en informatieomgeving e-Connect. Dit laatste digitale systeem heeft twee basisfuncties: het biedt docenten en studenten up-to-date informatie en het vormt de online-leeromgeving waar studenten informatie terugvinden over de inhoud van het curriculum en de vorm en inhoud van examens. Tevens doet het dienst als platform voor kennisdeling tussen studenten onderling en tussen studenten en docenten.

Op basis van studentevaluaties heeft NCOI de afgelopen jaren de digitale leeromgeving e-Connect aangepast en waar nodig verbeterd. Dit betreft de vierde verbeteringslag sinds de introductie in 2009. Daarbij is de gebruiksvriendelijkheid van de digitale leeromgeving aangepast. Na een interne testprocedure, waarbij medewerkers en studenten van NCOI betrokken waren, is de nieuwe versie van de online leeromgeving recent in gebruik genomen tot tevredenheid van studenten. Uit de evaluatiegegevens over communicatie blijkt dat de student de informatievoorziening van NCOI positief waardeert.

Weging en Oordeel

Het panel beoordeelt standaard 8 als goed. Het systeem van begeleiding is goed doordacht en vormgegeven, de begeleiders zijn toegerust voor de hen toebedeelde taken. Ook de wijze waarop de opleiding de informatievoorziening heeft ingericht is goed. Positief is het panel over de verbeteringen van het informatiesysteem die NCOI regelmatig initieert op basis van studentevaluaties.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Toelichting NVAO: De opleiding bewaakt de kwaliteit van de beoogde eindkwalificaties, het programma, het personeel, de voorzieningen, de toetsing en de gerealiseerde eindkwalificaties via regelmatige evaluaties. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen. Bij de interne kwaliteitszorg worden de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

NCOI benadert de organisatie, de ontwikkeling en de uitvoering van hoger onderwijs op een procesmatige manier. Zij beschikt over een strak geregeld, uitgebreid systeem van kwaliteitszorg waarbij de PDCA-cyclus het uitgangspunt vormt. Het management, in het bijzonder de opleidingsmanager Hoger Onderwijs, stuurt hier sterk op. Doel is om te komen tot voorspelbare en meetbare uitkomst van handelingen van bij alle opleidingen betrokken partijen. Behalve studenten en docenten zijn dit de examencommissie, de *Academic Board*, de werkveldcommissie, de alumni, de opleidingsmanager en de curriculumcommissie.

Het auditpanel stelt vast dat BDK voor haar relevante partijen bij de kwaliteitszorg betreft, dat zij relevante items beoordelen en dat dit met een voldoende frequentie gebeurt gedurende een studiejaar.

- Zo zijn studenten betrokken bij de beoordeling van de kwaliteit van de onderwijseenheden, de examens en de kwaliteit van de opleiding als geheel (bijvoorbeeld de kwaliteit van de voorzieningen). Studenten geven aan tevreden te zijn over de kwaliteit van NCOI in het algemeen en de opleiding die zij volgen.
- De *Academic Board* is betrokken bij en verantwoordelijk voor de validering van de onderzoekslijnen en de toetsing van de kwaliteit en het niveau van de onderzoeksoutput van lectoren en de eindwerken van studenten. Zij voert daartoe steekproeven uit en bespreekt de resultaten hiervan met beoordelaars, de curriculumcommissie en het management van een opleiding.
- De Decentrale Examencommissie van de opleiding komt minimaal vijf keer per jaar bijeen en besteedt daarbij aandacht aan het gerealiseerd eindniveau en de dekking van de eindkwalificaties door de examens, daarnaast bespreekt zij de kwaliteit van toetsing en examinering. Daarnaast komen de voorzitters van de Decentrale Examencommissies jaarlijks bijeen in de Centrale Examencommissie.

Het auditpanel constateert dat in de kwaliteitszorgsystematiek de stem van zowel de *Academic Board* als het beroepenveld goed gehoord wordt. De *Academic Board* bevestigt dat NCOI goed vervolg (indien mogelijk) geeft aan de door hen ingebrachte zienswijzen en observaties.

Uitgangspunt van het NCOI-kwaliteitszorgsysteem is het continu verbeteren van onderwijs, toetsing en examinering aan de hand van de PDCA-cyclus. Hieronder volgt een korte beschrijving van de PDCA-cyclus van NCOI, die ook geldt voor de opleiding BDK:

- Binnen de kaders van de *Plan*-fase, formuleert NCOI ieder studiejaar streefdoelen waaronder de studenttevredenheid over docenten (minimaal een 8), de voorzieningen, het curriculum en het studiemateriaal en het afstudeerpercentage (70 procent binnen de nominale studieduur plus twee jaar).
Bij de *Plan*-fase is de eerste plaats de interne organisatie van NCOI aan zet: zij draagt zorg voor en zijn verantwoordelijk voor het ontwikkelen van de onderwijseenheden, de organisatie van het onderwijs en de inzet van docenten.
- Voor de *Do*-fase geldt dat dan vooral de docenten aan zet zijn: zij ontwikkelen of verzorgen het onderwijs in hun rol als ontwikkelaar, docent, begeleider en examinerator.

- Voor de *Check*-fase maakt NCOI een onderscheid tussen een lang-cyclisch en een kort cyclisch proces. Eerstgenoemde omvat de tijdsspanne van een accreditatietermijn (zes jaar) en refereert met name aan het beheersen van de kwaliteit van de beoogde en gerealiseerde eindkwalificaties en van het curriculum. Zowel de curriculumcommissie als het werkveld zijn bij deze lang-cyclische fase betrokken. Het meest in het oog springende kenmerk van de kort-cyclische fase betreft de student- en docent-evaluaties. Centraal staan daarbij de praktische toepasbaarheid van de lesstof, het niveau en de inhoud ervan. Daarnaast evalueert de opleidingsmanager de kwaliteit van het studiemateriaal dat door de ontwikkelaars is aangeleverd.
- Voor de *Act*-fase geldt dat NCOI per opleiding alle evaluatiegegevens verzamelt, deze analyseert waarna er passende maatregelen volgen. Deze maatregelen krijgen vervolgens een plek in de volgende cyclus, waarmee de cyclus 'rond' is.

NCOI heeft hiermee de PDCA cyclus duidelijk uitgewerkt, zij betreft hierbij relevante partijen en draagt zorg voor een gesloten cyclus waarbij de uitkomsten van de ene cyclus (mede) de input vormen voor de volgende PDCA cyclus.

Specifiek voor de opleiding BDK geldt, dat studenten tevreden zijn over hun docenten die zij met een 8 scoren. De module Organisatiegedrag voldeed met gemiddeld een 7,9 niet helemaal aan het streefdoel. In 2016 is de inhoud van module Organisatiegedrag vernieuwd. Het auditpanel stelt vast dat BDK goed zicht heeft op de kwaliteit van het door haar verzorgde onderwijs.

Een belangrijk onderdeel binnen het systeem van kwaliteitszorg binnen Hogeschool NCOI is het eerder genoemde ERP-systeem *Olympus*. De organisatie blijkt veel te investeren in het up-to-date houden van het automatiseringssysteem dat alle afdelingen real time met elkaar verbindt waardoor zij op hetzelfde moment over dezelfde informatie beschikken. NCOI Opleidingsgroep is NEN-EN-ISO 9001:2008- en CEDEO-gecertificeerd.

Weging en Oordeel

Het panel beoordeelt standaard 9 als goed. Een goed functionerend kwaliteitszorgsysteem is voor NCOI van groot belang. Zij beschikt over een strak georganiseerd, duidelijk uitgewerkt systeem van kwaliteitszorg. Op basis van een jaarplanning en de PDCA-cyclus draagt zij er zorg voor dat relevante partijen evaluaties uitvoeren, dat de resultaten verzameld en geanalyseerd worden en dat de resultaten, indien nodig, tot maatregelen leiden die op hun beurt het startpunt vormen voor een volgende PDCA cyclus.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk. De examencommissie van de opleiding borgt de kwaliteit van de tentaminering en examinering.

Bevindingen

NCOI hanteert een identiek systeem van toetsen en beoordelen voor alle opleidingen. Hierin is op centraal niveau een aantal borgingsmechanismen vastgelegd.

Toetssysteem

De hbo-Bacheloropleiding BDK borgt de validiteit van haar tentamens en examens onder andere door ze te ontwikkelen op basis van een toetsplan en, per toets, een toetsmatrijs. Het toetsplan is opgesteld door het kernteam van de opleiding en vastgesteld door de manager hoger onderwijs en de Examencommissie. Daarbij controleert de examencommissie dat het toetsplan garandeert dat de studenten bij het afronden van de opleiding de eindkwalificaties beheersen.

Om tot inhoudelijk betrouwbare tentamens en examens te komen, worden vak- en toetsdeskundige examenontwikkelaars ingezet, wier werk wordt beoordeeld door 'meelezers' en een andere toetsdeskundige, veelal de opleidingsmanager. Tentamens worden ontwikkeld aan de hand van standaardprocessen en ontwikkelinstructies zodat ieder tentamen dezelfde opbouw heeft en een omvang en zwaarte passend voor de betreffende onderwijseenheid. De ontwikkelinstructies bevatten onder meer richtlijnen ten aanzien van objectiviteit, specificiteit, differentiatie van tentamenvragen en de plausibiliteit van de afleiders bij meerkeuzevragen.

In het toetsplan is een overzicht van alle toetsen van de opleiding opgenomen, inclusief de vorm waarin zij worden afgenomen en de wijze waarop zij worden beoordeeld. Studenten beschikken vanaf de start van hun opleiding over de *Onderwijs- en Examenregeling*. Deze kent een generiek deel, dat van toepassing is op alle hbo-opleidingen van NCOI, en een deel dat specifiek op de hbo-Bachelor, resp. de Bedrijfskunde is afgestemd. Via de modulebeschrijvingen in de online leeromgeving heeft iedere student vooraf inzicht in de leerdoelen per leseenheid, hoe deze leerdoelen zich verhouden tot de door de opleiding beoogde eindkwalificaties en op welke wijze de opleiding de leerdoelen toetst. Naast schriftelijke tentamens, kent de opleiding mondelinge assessments, beroepsproducten (moduleopdrachten) en onderzoeksopdrachten. De resultaten van het werkplekleren legt de student vast in zijn portfolio, dat eveneens onderwerp van beoordeling is.

Bij de beoordeling van tentamens/examens hanteert de opleiding een strikte scheiding tussen het ontwikkelen en het beoordelen ervan voor een en dezelfde studentengroep. Dit geldt ook voor de rollen van de beoordelaar en de begeleider bij het afstuderen (zie hierna).

Het auditpanel heeft als onderdeel van de audit verschillende toetsen ingezien; het vindt deze inhoudelijk relevant, van een goed niveau en qua vorm prima aansluiten op de voorafgaande onderwijseenheid. Wel adviseert het panel de opleiding om de motivaties van de beoordelingen van toetsen en opdrachten nog meer uit te werken. Dit heeft het kernteam van de opleiding inmiddels ook zelf opgemerkt en zij hebben docenten geïnformeerd over aangescherpte richtlijnen betreffende feedback. Deze dient concreet, relevant en specifiek te zijn.

Het panel is van oordeel dat de opleiding toetsen construeert en afneemt die zowel qua validiteit, betrouwbaarheid als transparantie aan de maat zijn.

Examencommissie

Hogeschool NCOI beschikt op hogeschoolniveau over een Centrale Examencommissie, die voorgezeten wordt door de Manager Kwaliteit en Innovatie. Deze Centrale Examencommissie bestaat uit de voorzitters van een achttal Decentrale Examencommissies die per domein/groep van acht à tien verwante opleidingen zijn ingericht.

Voor de afstemming tussen de beoordelaars van studentproducten organiseert de examencommissie kalibreersessies waaraan behalve examinatoren ook het kernteam deelneemt. Daarnaast ziet de examencommissie toe op de strikte scheiding tussen het docentschap, het ontwikkelen van tentamens en de beoordeling ervan. Ook voert de decentrale examencommissie met behulp van data-analyses steekproeven uit naar de kwaliteit van afgenomen tentamens. Examinatoren – die per module worden aangewezen – worden minimaal een keer per jaar op de kwaliteit van hun werk beoordeeld; bij examinatoren die veelvuldig ingezet worden, gebeurt dit vaker.

NCOI heeft alle formele taken en bevoegdheden die de WHW aan de examencommissie toekent, beschreven in het *Uitvoeringsreglement Toetsing & Examinering*. Naar aanleiding van het gesprek dat het auditpanel met leden van de examencommissie heeft gevoerd, blijkt dat de examencommissie inhoudelijk zowel proactief als reactief acteert. Ook het jaarverslag van de examencommissie, dat onder meer interventies in het examinatorenbestand vermeldt, geeft daar blijk van. Het panel vindt dat de examencommissie in positie is en voldoende *in control* over de toetsing en examinering binnen de opleiding.

Afstudeerfase

De bachelorstudent toont de realisatie van het eindniveau van de opleiding aan door middel van een opleidingsportfolio waarin hij heeft opgenomen: (i) bewijsmateriaal (ii) een reflectie op de kernopgaven, (iii) zijn in de (beroeps)context uitgevoerde opdrachten en (iv) de verslaglegging van zijn begeleiders over het doorlopen leerproces. Het portfolio wordt zowel aan het einde van de propedeuse als aan het einde van de hoofdfase (voorafgaand aan het eindgesprek) summatief beoordeeld.

Ook levert de student aan het eind van zijn opleiding een scriptie af. Met deze scriptie toont hij aan over het onderzoekend vermogen te beschikken zoals dat op de respectieve niveaus verwacht mag worden.

In een *Studenthandleiding* beschrijft NCOI de eisen aan de inhoud en uitwerking van een afstudeerscriptie. De opdracht is qua niveau en oriëntatie afgestemd op de eindkwalificaties en dient binnen de kaders van opleidingsdomein te blijven. De student geeft samen met zijn werkgever invulling aan de opdracht. De beoordeling vindt plaats door de scriptiebegeleider en de scriptiebeoordelaar (vier-ogenprincipe). Elke student krijgt tijdens de afstudeerfase tien individuele begeleidingsuren waarin hij de begeleidende docent kan raadplegen.

Ten aanzien van de borging van het gerealiseerde niveau heeft NCOI de afgelopen jaren een forse (inhaal)slag gemaakt. Het auditpanel stelt vast dat de onderwijsorganisatie kwalitatief stevig geïnvesteerd heeft om de curricula zodanig te versterken dat deze beter dan voorheen toeleiden naar het vereiste afstudeerniveau. In dit verband is het meest in het oog springend de installatie van een *Academic Board* die samen met de kerndocenten en lector van een opleiding zorgdraagt voor de vormgeving en kwaliteitsborging van de onderzoekscomponent (zie ook Standaard 2) alsook het afstudeerniveau. Het panel sprak tijdens de audit met een vertegenwoordiger van deze *Academic Board* en oordeelt positief over de inzet en opbrengsten van dit gremium.

De impact van de *Academic Board* is onder meer zichtbaar in een aantal maatregelen rond het scriptietraject. Zo zijn er jaarlijks kalibreersessies waarbij het niveau van de scripties en de eenduidigheid in de beoordeling van de scripties van elke opleiding centraal staan.

Onder auspiciën van de *Academic Board* beoordelen de bij de opleiding betrokken Decentrale Examencommissie, de afdeling Opleidingsmanagement en de werkveldcommissie van de opleiding minimaal één keer per jaar eindwerken uit een genomen steekproef. Ook is de beoordelingsprocedure rond de scripties voor alle opleidingen van NCOI aangescherpt waarbij bij de beoordeling van een scriptie een onafhankelijke scriptiebeoordelaar (eerste beoordelaar) en de scriptiebegeleider (tweede beoordelaar) onafhankelijk van elkaar tot een oordeel komen. De procedure die NCOI hierbij hanteert, vindt het auditpanel zorgvuldig.

Weging en Oordeel

Het auditpanel komt bij standaard 10 tot een voldoende. De opleiding hanteert het systeem van toetsen en beoordelen dat NCOI instellingsbreed heeft ingericht. Dit systeem borgt dat de opleiding valide, betrouwbare en – voor studenten – transparante toetsen oplevert; sommige beoordelingen kan de opleiding meer uitwerken. De (decentrale) examencommissie van de opleiding is WHW-bestendig, stevig in positie en voert zowel een proactief als reactief beleid. Het jaarverslag getuigt hiervan. De instelling van de Academic Board heeft de inrichting en borging van de afstudeerfase van de opleiding recent aanzienlijk verstevigd. De beoordelingssystematiek bij het afstuderen voorziet erin dat de beoordeling van het afstudeerniveau op een betrouwbare en valide wijze wordt uitgevoerd.

4.7. Gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de resultaten van tussentijdse en afsluitende toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Voorafgaand aan de locatiebezoek heeft het panel een selectie van de beschikbare eindwerken van de opleiding beoordeeld. Dit zijn er vijftien, die door alle panelleden afzonderlijk van een oordeel zijn voorzien. Tijdens de audit heeft het panel tevens enkele van de portfolio's ingezien.

Eindwerken

Het beoogde niveau werd in de eindwerken aangetoond. De opzet, uitwerking en presentatie van de eindwerken tonen aan dat de studenten bekwaam zijn. De beoordelingen zijn transparant en geven de essentie weer van de kwaliteit van de eindwerken. Toegepaste literatuur is gevarieerd en goed. Het gebruik van Engelse literatuur is echter minimaal. Een blijvende uitdaging ligt bij het taalgebruik.

Oordeel auditpanel

Het panel vond de eindwerken van hbo-Bachelorniveau. Men beoogt de student op te leiden voor het middelgroot en groot bedrijf, echter vond het auditpanel veel eindwerken terug die zich richten op het klein bedrijf. Al heeft de opleiding oog voor de globaliserende trend binnen het werkveld, dit is nog niet op te merken in de eindwerken. Tevens geldt voor zowel de eindwerken als de toetsen dat de beoordelingen vrij summier waren. Tijdens de audit heeft het panel uitvoerig gesproken over zijn bevindingen met zowel de examencommissie, de *Academic Board* als de Werkveldcommissie. Uit alle gesprekken bleek dat de betrokkenen het oordeel van het panel goed konden navolgen, dit ook zelf al hadden geformuleerd en inmiddels interventies hadden uitgevoerd. Een belangrijke interventie is een stringenter beoordeling van het Plan van Aanpak van iedere student. Het panel heeft hiervan tijdens de audit voorbeelden ingezien die het zeer adequaat beoordeeld vond.

Weging en Oordeel voldoende

Het auditpanel komt bij standaard 11 tot het oordeel 'voldoende'. Het auditpanel is positief over de eindwerken. Zij zijn van voldoende niveau en het staat voor het auditpanel vast, dat de geslaagde studenten het beoogde bachelorniveau hebben bereikt. Aandachtspunt voor de opleiding zit bij de onderwerpkeuzes die studenten maken alsmede bij de beoordelingsformulieren.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel is zeer te spreken over de wijze waarop de opleiding zich in haar documentatie en tijdens de audit presenteerde. Er is sprake van een goed op de doelgroep toegesneden, flexibel programma met een uitdagend profiel; het docententeam is betrokken en gemotiveerd; alle betrokkenen zijn uitstekend aangesloten op het domein en gericht op voortdurende verbetering. Het programma wordt gevoed door een actieve Werkveldcommissie en de Examencommissie doet haar werk. De opleiding kenmerkt zich door een professionele kwaliteitscultuur.

Op grond van de beslisregels van de NVAO komt het auditpanel met het oordeel 'goed' voor de Standaarden 4 'Vormgeving programma', 5 'Aansluiting programma', 6 'Personeel', 7 'Voorzieningen', 8 'Studiebegeleiding', 9 'Kwaliteitszorg' en met het oordeel 'voldoende' voor de Standaarden 1 'Beoogde eindkwalificaties', 2 'Oriëntatie programma', 3 'Inhoud programma', 10 'Toetsing' en 11 'Realisatie eindkwalificaties'. Voor de duale en deeltijd variant van de opleiding als geheel komt het panel tot het oordeel '**voldoende**'.

Het auditpanel adviseert de NVAO de hbo-Bacheloropleiding Bedrijfskunde te accrediteren voor een periode van zes jaar.

6. AANBEVELINGEN

Hierna volgen een aantal aanbevelingen voor de opleiding. Deze hebben verder geen invloed op de wegingen en oordelen eerder in deze rapportage.

- Houd ontwikkelingen in het werkveld goed bij omdat deze mede door digitalisering razendsnel gaan.
- Behoud het praktisch deel van de afstudeerwerken omdat dit relevant is voor de opdrachtgever.
- Intensiveer de begeleiding bij het afstuderen. De eerste stappen die de opleiding hierbij recent heeft gezet zijn veelbelovend.
- Maak het beoordelingsformulier van de afstudeerscriptie transparanter.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool NCOI hbo-bacheloropleiding Bedrijfskunde deeltijd / duaal	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde eindkwalificaties	
Standaard 1. Beoogde eindkwalificaties	V
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	V
Standaard 3. Inhoud programma	V
Standaard 4. Vormgeving programma	G
Standaard 5. Aansluiting programma	G
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	G
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	G
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	G
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	G
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	V
Gerealiseerde eindkwalificaties	
Standaard 11. Eindkwalificaties	V
Algemeen eindoordeel	V

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Opleidingsbeoordeling uitgebreid (OU)
HBO Bachelor Bedrijfskunde
Hogeschool NCOI

Programma locatiebezoek donderdag 23 maart 2017

BCN (eigen vestiging NCOI)
Daltonlaan 100
3584 BJ UTRECHT

Panel Hobéon

- Dhr. R. van der Hoorn MBA CMC, voorzitter
 - Dhr. drs. J. Bakker
 - Dhr. drs. W. Klijnstra
 - Dhr. F. Uit den Boogaard, student-lid

 - Dhr. F. Telwin MSc BA ,secretaris
-

08.15 – 08.30 uur	Ontvangst panel
08.30 – 09.15 uur	Vooroverleg panel (besloten)
09.15 – 09.45 uur	Sessie 1 – Gesprek directie en management <i>(incl. korte presentatie Hogeschool NCOI en opleiding)</i> <ul style="list-style-type: none">• Mw. mr. M. (Martine) Pieters, directeur accreditatie & kwaliteit Hoger Onderwijs• Mw. J. (José) Smit BBA, directeur Hoger Onderwijs• Dhr. E.W. (Erik) Hof bc., manager Hoger Onderwijs
09.45 – 10.15 uur	Sessie 2 – Toelichting online leeromgeving (OLO) en e-Connect <ul style="list-style-type: none">• Dhr. J.A.J. (Justus) van Ebbenhorst Tengbergen MBA, voorzitter centrale examencommissie, manager Kwaliteit en Innovatie• Dhr. E.W. (Erik) Hof bc., manager Hoger Onderwijs
10.15- 10.30 uur	Korte pauze panel (besloten)
10.30 – 11.45 uur	Sessie 3 – Gesprek opleidingsmanagement, kernteam, docenten, ontwikkelaars en afstudeerbegeleiders <ul style="list-style-type: none">• Mw. M.P.H.A. (Mieke) van Iersel BA, opleidingsmanager en lid kernteam• Dhr. drs. J.W.A. (Jan Willem) Van der Vloot van Vliet, kerndocent, ontwikkelaar, scriptiebegeleider en -beoordelaar• Dhr. J.H.L. (Jan) de Bruijn MBA, kerndocent, lid kernteam, docent, beoordelaar en mee-lezer• Dhr. dr. M.J. (Meindert) Flikkema, lector, lid kernteam, docent en ontwikkelaar• Dhr. Mr. G.M. (Martin) Koekkoek MBA, lid kernteam, docent, ontwikkelaar en examiner• Dhr. drs. J.C. (Cees) van Oortmerssen, docent, examiner, scriptiebegeleider en -beoordelaar

- Dhr. ing. W.C. (Wilco) Scheurwater MBA, docent, examiner, scriptiebegeleider en -beoordelaar
 - Dhr. ing. J. (Jaap) Mijster MBA, docent
- 11.45 – 12.45 uur** **Werklunch panel (besloten)**
- 12.45 – 13.15 uur** **Open spreekuur en bestudering documenten ter inzage door panel**
- 13.15 – 14.00 uur** **Sessie 4 – Gesprek vertegenwoordiging werkveld en alumni**
- Werkveldcommissie
- Dhr. F.M. (Fred) Krijnen MBA, lid werkveldcommissie
 - Dhr. Majoor drs. G.F.J. (Gijsbert) Cleijisen, lid werkveldcommissie
 - Dhr. W.A.M. (Willem) Brüggemann bc., lid werkveldcommissie
- Alumni
- Dhr. M.C. (Martin) van der Spek BBA, start sept. 2011, afgerond sept. 2014, duaal
 - Dhr. R. (Robert) Takken BBA, start sept. 2012, afgerond dec. 2014, duaal
- 14.00 – 14.15 uur** **Korte pauze panel (besloten)**
- 14.15 – 15.00 uur** **Sessie 5 – Gesprek examencommissie en borging**
- Dhr. prof.dr. D.J. (Jan) Eppink, voorzitter Academic Board
 - Dhr. J.A.J. (Justus) van Ebbenhorst Tengbergen MBA, voorzitter centrale examencommissie, manager Kwaliteit en Innovatie
 - en waarnemend voorzitter examencommissie domein bedrijfskunde
 - Dhr. P.S.H.J. (Peter) Schenkeveld MBA, lid examencommissie domein bedrijfskunde
 - Mw. drs. D.M.P.J. (Denise) Go – Feij, lid examencommissie domein bedrijfskunde
- 15.00 – 15.15 uur** **Korte pauze panel (besloten)**
- 15.15 – 16.00 uur** **Sessie 6 – Gesprek studenten**
- Dhr. W. (Wilfred) Nugteren, start dec. 2012, afstudeerfase, duaal
 - Dhr. A.J. (Antoine) Melis, start maart 2014, afstudeerfase, duaal
 - Mw. A.M.P. (Anna) van der Plas – de Wit, start sept. 2014, fase 3, deeltijd
 - Mw. M.A.E. (Marry) van der Zwaan – Hoogervorst, start dec. 2013, afstudeerfase, duaal
- 16.00 – 16.15 uur** **Korte pauze panel (besloten)**
- 16.15 – 16.30 uur** **Eventueel extra gesprek (opleidings)management**
- 16.30 – 17.30 uur** **Intern overleg panel (besloten)**
- 17.30 – 17.45 uur** **Terugkoppeling door panel naar management**
- Mw. mr. M. (Martine) Pieters, directeur Accreditatie & Kwaliteit Hoger Onderwijs
 - Mw. J. (José) Smit BBA, directeur Hoger Onderwijs
 - Dhr. J.A.J. (Justus) van Ebbenhorst Tengbergen MBA, voorzitter centrale examencommissie, manager Kwaliteit en Innovatie
 - Dhr. E.W. (Erik) Hof bc., manager Hoger Onderwijs

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende duale en deeltijd opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 19 december 2014. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de deeltijd/duale varianten.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, 19 december 2014'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Kritische reflectie opleiding
- Domeinspecifiek referentiekader en de eindkwalificaties van de opleiding
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - eindkwalificaties, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* eindwerken van de laatste twee jaar (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft de volgende eindwerken/c.q. het volgende palet van eindwerken bekeken ¹⁰:

Aantal	Studentnummer	Variant
1	4319670	Du
2	340362	Du
3	209607	Du
4	4346020	Du
5	387236	Du
6	354457	Du
7	4343294	Du
8	440306	Du
9	4327728	Dt
10	4312739	Dt
11	4316126	Du
12	4314303	Du
13	425425	Du
14	4327232	Dt
15	296570	Dt

¹⁰ Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de studentnummers weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	HBO Bedrijfskunde groep 1
----------------------	---------------------------

Samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemd cluster zijn ingezet.

Naam (inclusief titulatuur)	Rol	Expertise						Deelnam e bij	
		Vakinhoud	Internationaal	Onderwijs en toetsing	Werkveld	visitatie-/ audit	Studentzaken	Hogeschool NTI	Hogeschool NCOI
De heer R.J.M. (Rob) van der Hoorn MBA CMC	Voorzitter			X	X	X		X	X
De heer drs. J. (Joost) Bakker	Lid	X		X	X	X		X	X
De heer drs. W. (Willem) Klijnstra	Lid	X	X	X	X	X			X
De heer drs. M.M. (Marcel) Bergervoet*	Lid	X	X	X	X			X	
Mevrouw M.L. (Mylène) Klein	Studentlid						X	X	
Dhr. F. (Frederik) Uit den Boogaard	Studentlid						X		X
De heer F.J. Telwin MSc BA	Secretaris					X		X	X

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam (inclusief titulatuur)	Korte functiebeschrijvingen
Dhr. R.J.M. (Rob) van der Hoorn MBA CMC	De heer Van der Hoorn is een van de directeurs van de Hobéon Groep en heeft binnen het hoger onderwijs ruime ervaring met audits. Daarnaast houdt hij zich onder andere bezig met bedrijfskundige en bestuurlijke vraagstukken voor hoger onderwijsinstellingen.
De heer drs. J. (Joost) Bakker	De heer Bakker is bedrijfseconoom/bedrijfskundige en beschikt over kennis van en ervaring in het relevante werkveld en het hoger onderwijs. Hij was tot 2016 docent bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.
De heer drs. W. (Willem) Klijnstra	De heer Klijnstra is manager Innovatie, teamleider, docent en onderzoeker bij de opleiding International Business & Management Studies bij Hogeschool Utrecht. Daarnaast heeft hij een internationale carrière in het bedrijfsleven bij multinationals en MKB-bedrijven als manager en directeur.
Dhr. F. (Frederik) Uit den Boogaard	De heer Uit den Boogaard is student bij de hbo-bacheloropleiding Financial Services Management van Hogeschool Inholland en is daarnaast accountmanager MBK bij Rabobank Regio Den Haag.
Dhr. F.J. (Franklin) Telwin MSc BA	De heer Telwin is NVAO-getraind secretaris.

Op 10 november 2016 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Bedrijfskunde van Hogeschool NCOI, onder het nummer 005216.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende tenminste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl